آینه

ایران

ستیز ترامپ با افکار عمومی جهان

● فریدون مجلسی: قطع‌نامه ۲۴۲ شورای امنیت، اسرائیل را ملزم به خروج از غزه و ساحل رود اردن و شرق بیت‌المقدس می‌کند. قطع‌نامه اخیر در سال ۲۰۱۶ نیز اسرائیل را از خانه‌سازی در سرزمین‌های اشغالی بعد از جنگ ۱۹۶۷ باز می‌دارد و موجبات تشکیل دولت فلسطین را به پایتختی قدس تشویق می‌کند. در شرایطی که شاید خستگی و خسارات برخی کشورهای عربی و اسلامی مانند مصر و اردن و ترکیه و اخیرا قطر و عربستان موجب برقراری روابط سیاسی رسمی یا غیررسمی میان آنها شده است، اما اعلام غیرمنتظره ترامپ حتی برای آن گروه کشورها نیز شگفت‌انگیز بوده است. تقریبا همه کشورهای عربی و اسلامی به این اقدام آمریکا اعتراض شدید کرده‌اند. جالب است ببینیم واکنش عربستان چه خواهد بود. متحدین غربی آمریکا نیز، نه اگر به خاطر دفاع از حقوق فلسطینیان، به خاطر مصلحت‌اندیشی خودشان و محفوظ‌داشتن روابط آینده با کشورهای عربی و همچنین به رعایت علائق میلیون‌ها شهروند عرب‌تبار خودشان این اقدام نابخردانه و تحریک‌آمیز ترامپ را محکوم کرده‌اند. خصوصا آنکه وضعیت خاص قدس حتی فراتر از رنگ عربی و امری مرتبط با کل جهان اسلام است.

ابتکار

جنبش دانشجویی جنبش چپ‌گرایانه است

● تقی آزادارمکی: اساسا جنبش دانشجویی در ایران یک جنبش چپ‌گرایانه است. البته چپ نه به معنای مارکسیستی بلکه چپ به معنای جریانی که به دنبال اصلاح وضع موجود است و در جهت مواجهه با نظام سیاسی گام برمی‌دارد. البته این به معنای آن نیست که جریان راست این‌گونه نیست ولی در جریان جنبش دانشجویی مارکسیسم و کمونیسم قدرتمند است. زیرا نیروی اساسی انتقادی است و همین ماهیت مارکسیستی و کمونیستی جریان چپ است که موجب می‌شود جریان‌های دیگری مانند ملی‌گرایی و اسلام‌گرایی، ظهور پیدا کنند. در مجموع این دوگانگی (مارکسیستی و اسلام‌گرایی) همچنان در جنبش دانشجویی وجود دارد. به نظرم یکی از دلایل دیگری که موجب می‌شود جنبش دانشجویی به بن‌بست برسد، این است که از حالت اصلاح‌طلبانه‌اش خارج و وارد رویه رادیکالی می‌شود. از دیگر دلایلی که می‌توان برای این موضوع در نظر گرفت، چرخشی است که در جریان روشنفکری اتفاق افتاده است. تا اینکه بخشی از این جریان به خارج از کشور مهاجرت کردند و همین خود یک فاصله جدی میان جریان روشنفکری و جنبش دانشجویی ایجاد کرد که موجب تغییر و تحول در این جنبش شد. به همین دلیل به جای اینکه به دنبال اصلاحات باشد، دچار رفتارها و اهداف رادیکال شدند. در حقیقت همین رادیکالیزه‌شدن فضا و محیط جنبش دانشجویی یکی از اصلی‌ترین دلایل افت شدید جنبش دانشجویی شده است.

جوان

خطر تشکل یک‌بار مصرف دولت‌ساخته

● ... آنچه به‌عنوان «اعتدال» عرضه می‌شود، خصوصا با ابعاد محافظه‌کارانه‌اش، به‌هیچ‌روی شور و اشتیاقی در میان جوانان و دانشجویان نمی‌انگیزد و نمی‌توان به آن برای جریان‌سازی امید بست. در مقابل راه‌حلی که برخی مدیران دولت یازدهم و دوازدهم برای حل این نقیصه در پیش گرفته‌اند، «تشکل‌سازی» به‌جای پذیرش واقعیت‌های دانشگاه است. کار به جایی می‌رسد که رئیس‌جمهور در روز دانشجوی امسال در زاهدان، صراحتا از عزم دولت برای مجوز به این اتحادیه دست‌ساز خبر داده... به همان اندازه و بیشتر از گرایش تکنوکرات‌های دولت سازندگی برای غیرسیاسی‌کردن فضای دانشگاه، تجدیدنظرطلبانی که در دوره موسوم به دوم خرداد، بر اریکه قدرت مسلط شدند، موج‌سواری سیاسی روی جریان‌های دانشجویی را وجهه همت خود قرار دادند. راهبردی که استراتژیست‌های مدعی اصلاح‌طلبی برای تصاحب قدرت تجویز می‌کردند، بر پایه «فشار از پایین، چانه‌زنی در بالا» بنا شده بود. در ذیل این راهبرد، دانشجویان به‌عنوان پیاده‌نظام و سیاهی‌لشکر باج‌خواهی تجدیدنظرطلبان از نظام تلقی می‌شدند. ازاین‌رو بود که دوم‌خردادی‌ها، دانشگاه را ملتهب و برانگیخته می‌پسندیدند.

آفتاب

آبی که ساکن است

● بی‌تعارف باید اذعان کرد سخنرانی‌ها و نطق‌های رئیس‌جمهور محترم روزبه‌روز خنثی‌تر و کلیشه‌ای‌تر می‌شود. البته این مطلب به معنای بازگشت به عقب و با خدای ناکرده پشیمانی نسبت به حمایت از کاندیداتوری شیخ دیپلمات نیست بلکه مراد آن است که گفته شود رکود و سکون فعلی در اقتصاد به پاستور نیز گویا نفوذ کرده است. سخنان رئیس‌جمهور جریانی و شوری و حتی سوگمندانه امیدی نیز ایجاد نمی‌کند. همه چیز گویا بی‌حرکت و ساکن است. مثل آبی که جریان ندارد. به نظر می‌رسد مشاورهای رئیس‌جمهور نسبت به دولت قبل تغییر جدی کرده‌اند. قابل‌کتمان نیست محافظه‌کاری به روشی پرطرفدار در دولت فعلی تبدیل شده است.

politics@sharghdaily.ir

«نصیر احمدنور»، سفیر افغانستان در ایران، در گفت‌وگو با «شرق» از روابط دوجانبه می‌گوید

دیدبلندمدت داشته باشیم، نه فرصت‌طلبانه

عکس: رویوفه رستمی، شرق

لیلا ابراهیمیان

ایران‌زمین، سفارت افغانستان؛ باید به سمت سالن بزرگ، محل برگزاری جلسات رسمی قدم برداشت در میان فرش قرمزرنگ. تقریبا نصف سالن به رنگ سبز فیروزه‌ای است؛ هم‌رنگ کت و شلوار خود میزبان. در راهروی ورودی، چند عکس روی دیوار به تزیین نشسته است؛ عبدالله‌عبدالله، محمداشرف غنی و در میان این دو، احمدشاه مسعود، ملقب به «شیر دره پنجشیر»؛ تصویری به اندازه تاریخ مجاهدت افغانستان. در میان قاب‌های متعدد از تصاویر مردان تاریخ در یک سو و اتاق پذیرایی در انتهای دیگر سالن، میزی بزرگ با رومیزی سبز چیده شده است، طوری که آدم را یاد مراسم شام، مراسم گردهمایی‌های هم‌مدرسه‌ای‌ها و هم‌دانشگاهی‌های قدیمی می‌اندازد. در این فضای صمیمی؛ فضا به صحنه سرد دیپلماتیک هیچ شباهتی ندارد و نصیر احمدنور، در مقام سفیر افغانستان در تهران، بیشتر از اینکه سیاست‌مدار باشد، تنه به ادبا و شعرا می‌زند. شعر خوب می‌خواند و وقتی از حافظ، سعدی، مولانا، صائب‌تبریزی و فردوسی می‌گوید، مروارید بر چشم فرومی‌نشاند. در مقابل فارسی‌زدایی در افغانستان، شعری از «نجیب باور»، شاعر جوان افغانی را تا انتها و تندتند، مانند شاگردی تیزهوش در مقابل معلم سخت‌گیر می‌خواند: «زادگاهِ رستم و شاهان ساسانی یکی است/ شوکت شهنامه و فرهنگ ایرانی یکی است... . مرزها دیگر اساس دوری ما نیستند/ ای برادر! اصل ما را نیک می‌دانی یکی است» «تاجیکی»، یا «فارسی»، با خویش پنداری «دری»/ این زبان پارسی را هرچه می‌خوانی، یکی است!» او این‌چنین از دامن هم‌کیشان خود اتهام‌زدایی می‌کند در دفاع از زبان فارسی. گوشه دیگر اتاق، تلویزیونی با قاب مشکی مدام خبرهای روز را از افغانستان پخش می‌کند؛ تصویر زنی با لباس‌های پررنگ‌وجلا که بیننده را بیشتر با الوان زندگی آشنا می‌کند تا فضای ترور و خشونت در میان شهرهای کابل، قندهار، بلخ، مزارشریف و دیگر شهرهای افغانستان. ۴۰ سال است که افغانستان در دامن جنگ گرفتار است و احمدنور هم به آن اشاره می‌کند. او باحوصله از اقتصاد می‌گوید؛ از بندر چابهار که امید به آن بسته‌اند. از آب و حقابه هیرمند که موضوع اختلاف ایران و افغانستان است؛ از تروریست‌ها در افغانستان و سیاست داخلی آنها. پاسخ همه را مانند کتابی در مقابل دارد. دستگاه سیاه سونی ضبط صدا که خاموش می‌شود، او میهمان را به چای سبزی دعوت می‌کند و درباره افغانستان به افسوس می‌گوید: «افغانستان نه این است که می‌بینید؛ ۴۰ سال قبل این کشور نماد پیشرفت و آبادانی بود؛ زنان نه در بند که آزاد بودند...». به احزاب افغانستان که اشاره می‌کند، او هم به یک نکته کلیشه‌ای می‌رسد: «توسعه‌نیافتگی و جهان سوم»... اما دل به آینده دارد، شاید او هم دل به جوانان کشورش بسته باشد؛ می‌گوید خاورمیانه تاریخ پردردی دارد و سکوت همراه با لبخندی تلخ پایان‌بخش این گفت‌وگوست.

چابهار حوزه مشترک سرمایه‌گذاری میان سه کشور ایران، افغانستان و هندوستان است؛ نتیجه این همکاری سه‌جانبه به کجا انجامیده؟

ایران و افغانستان دو کشور دوست، برادر، همسایه و هم‌فرهنگ هستند که زمینه و ظرفیت بالایی برای همکاری دوجانبه و چندجانبه در سطح منطقه‌ای دارند؛ این ظرفیت‌ها در عرصه اقتصادی بالاتر هم هست. برای استفاده از بندر چابهار، در خرداد سال گذشته موافقت‌نامه‌ای بین سران سه کشور ایران، هندوستان و افغانستان به امضا رسید. کارهای تأسیساتی انجام شده است؛ خوشبختانه حدود چند روز قبل فاز یک بندر چابهار افتتاح شد و چند هفته قبل، از نخستین کشتی که محموله گندم اهدایی هندوستان به افغانستان را حمل می‌کرد دیدن کردم. درواقع در ماه گذشته قسمتی از گندم هند از بندر چابهار به مقصد افغانستان ترانزیت شده که می‌تواند تأییدکننده این عملیات برای بهره‌برداری سریع باشد. من سال گذشته هم به چابهار رفته بودم، در این بندر کشتی‌های صدهزارتنی می‌توانند پهلو بگیرند؛ ظرفیت این بندر به نسبت سال گذشته از دومیلیون تن به ۸،۵ میلیون تن در سال افزایش یافته است. این پروژه در حال پیشرفت است؛ البته این پروژه به نفع هر سه کشور است و می‌تواند منطقه را به کشورهای دیگر هم ارتباط دهد. هندوستان و سایر کشورها از طریق این بندر می‌توانند با آسیای میانه، قفقاز و جنوب روسیه و برعکس آن به هم وصل شوند. طبیعی است بیشترین فایده و سود این طرح از بُعد اقتصادی، استراتژیک و ژئوپلیتیک به‌نفع کشور میزبان است و کشورهای افغانستان و هندوستان و سایر کشورها هم از این همکاری فایده خواهند برد. ما با کشور هندوستان هم مناسبات تاریخی- اقتصادی چشمگیری داریم. هند هم، مانند افغانستان علاقه‌مند است که این بندر فعال و چابهار به‌عنوان بندر محوری در منطقه مطرح شود.

حجم سرمایه‌گذاری ایران، افغانستان و هندوستان به تفکیک در این بندر چقدر است؟

تاکنون بیش از ۲۳۰میلیون دلار از طرف هندوستان سرمایه‌گذاری شده ولی عمده سرمایه‌گذاری از طرف ایران است. بخش خصوصی افغانستان هم با تمام توان در این منطقه کار می‌کنند تا این بندر بین‌المللی شده و سیستم کشتیرانی در این منطقه فعال‌تر شود. ما باید تلاش کنیم این بندر فقط مختص واردات نباشد بلکه باید بندری باشد که واردات و صادرات باهم انجام شود؛ یعنی این‌طور نباشد که فقط کالاهای هندوستان از این بندر به افغانستان وارد شود، بلکه باید سهم صادرات و واردات هر دو به یکسان ارتقا یابد. به‌ویژه صادرات افغانستان که بیشتر محصولات کشاورزی باغداری است، مورد توجه باشد. از طرفی به‌غیر از سه کشور هم‌پیمان، کشور ازبکستان و سایر کشورهای آسیای مرکزی هم بسیار مشتاق‌اند که این بندر تکمیل شده و به بهره‌برداری برسد تا آنها بتوانند از طریق خط آهن به این بندر وصل شوند.

خط آهن ازبکستان به افغانستان الان در چه شرایطی قرار دارد؟

خط آهن ازبکستان تا مزار شریف، مرکز استان بلخ، در افغانستان رسیده است؛ ما تلاش می‌کنیم این خط آهن تا هرات برسد؛ از طرفی خط آهن خواف- هرات هم قرار است در آینده نزدیک افتتاح شود و با وصل‌شدن خط آهن مزار شریف به هرات این مسیر مواصلات تاریخی خواهد بود.

چقدر زمان لازم است که خط آهن ازبکستان تا هرات تکمیل شود؟

از «ترمذ»، شهر بندری ازبکستان تا مزار شریف حدود ۷۵کیلومتر راه است که به خط آهن متصل شده است و خط آهن خواف - هرات هم حدود ۱۹۰کیلومتر طول دارد که سه فاز آن تکمیل شده است. کارهای تدارکاتی فاز چهارم این طرح هم در حال انجام است. البته تا پایان تکمیل فاز چهارم منتظر نمی‌مانند. فاز سوم تا منطقه «غوریان» رسیده است و این منطقه را به‌عنوان بندر درنظر گرفته و در اینجا بارگیری انجام می‌شود. ادامه این پروژه از هرات تا مزار شریف کار بسیار بزرگی است که در سطح اراده دوجانبه و چندجانبه مطرح می‌شود. مسئولان برای همکاری در این پروژه تلاش می‌کنند تا تفاهم‌نامه‌هایی امضا کنند.

از خرداد سال گذشته بارها خبر بهره‌برداری از بندر چابهار مطرح شده است؛ مشکل این به‌تعویق‌افتادن طرح چه بود؟

بدون شک بحث فنی، مسئله توسعه بندر و بالابردن ظرفیت آن مورد بحث بود و دلیل این تعویق‌ها هم جز این نبود. البته کار پیشرفت زیادی داشته است؛ امیدواریم دولت و بخش خصوصی دو کشور در توسعه این بندر تلاش کرده تا این بندر به‌عنوان بندر مادر برای صادرات و واردات توسعه یابد. ما برای این بندر آینده درخشانی را پیش‌بینی می‌کنیم و این بندر نقش مهمی در همکاری و همگرایی منطقه‌ای خواهد داشت.

به‌غیر از همکاری در بندر چابهار، مناسبات همکاری که بین ایران و افغانستان مطرح است، شامل چه حوزه‌هایی است؟

مناسبات اقتصادی ما با ایران درمقایسه با گذشته خیلی خوب است؛ البته حجم مناسبات با ظرفیت و اراده همکاری دو کشور فاصله دارد.

مانع کدام است؟

برخی از این موانع داخلی است و برخی هم به موانع خارجی برمی‌گردد؛ افغانستان هنوز هم درگیر جنگ با گروه‌های تروریستی بین‌المللی است. درحال‌حاضر آنچه ارقام نشان می‌دهد صادرات ایران به افغانستان جایگاه اول را دارد. در سال‌های گذشته این جایگاه را پاکستان در اختیار داشت ولی فعلا این جایگاه سال گذشته به ایران تعلق گرفت. امیدواریم قدر این تحول شناخته شود و بخش خصوصی تلاش کند با صادرات کالاهای باکیفیت و با درپیش‌گرفتن راه و رویه دوسویه و امین، با طرف معاملاتی افغانی به کار ادامه دهند تا شهرت این برندها و جایگاه بازرگان‌های ایران حراست شده و این روابط روزبه‌روز بیشتر شود.

تراز تجاری ایران و افغانستان چگونه است؟

روابط تجاری ایران و افغانستان کاملا یک‌جانبه است؛ به‌این‌صورت اگر ایران بخواهد جایگاه خود را در تجارت با افغانستان حفظ کند، باید مبادلات دوجانبه و دوسویه انجام شود. ولی در شرایط حاضر صادرات ایران به افغانستان ۲،۵ تا ۳ میلیارد دلار در سال است و صادرات افغانستان به ایران رقم کوچک ۳۰ تا ۵۰میلیون دلار است. البته افغانستان شرایط خاص خود را دارد. افغانستان کشوری جنگ‌زده است و ازسویی هم‌زمان در حال پیکار با گروه‌های تروریستی است. ازطرف‌دیگر موانعی برای صدور برخی کالاها وجود دارد. امیدواریم این موانع برطرف شود تا صادرات افغانستان به ایران و از مسیر ایران به کشورهای مقصد ترانزیت شود. در حوزه مناسبات اقتصادی بین دو کشور فرصت و ظرفیت بالایی وجود دارد. خیلی از شرکت‌های ایرانی چون شرکت‌های مهندسی-عمرانی در افغانستان کار می‌کنند؛ صنایع غذایی ایران در افغانستان جایگاه خوبی دارد. باید به این توجه شود که اگر به دید بلندمدت، نه مقطعی و فرصت‌طلبانه، به این شرایط و همکاری توجه شود می‌تواند این رابطه همکاری بادوام باشد. درغیراین‌صورت چون بازار افغانستان بازار رقابتی است و افغانستان با کشورهای متعددی رابطه دارد و هر کشوری که با هدف سود دوسویه با ارائه کالاهای باکیفیت و با رویه امانت‌داری با افغانستان همکاری کند، تاجران آن کشور می‌توانند در بازار افغانستان نقش برتری برعهده گیرند.

از هامون تا مسئله هیرمند

مسئله آب به‌خصوص حقابه هیرمند بین ایران و افغانستان در تاریخ روابط دو کشور با فراز و فرودهایی مطرح است؛ در شرایط حاضر مهم‌ترین مسئله بین دو کشور در این حوزه چیست؟ درباره حقابه تاریخی هیرمند گفته می‌شود به دلیل عدم پایبندی افغانستان به این توافق، ممکن است تنش‌های غیرضروری بین دو کشور دوست ایجاد شود. چه حساب‌وکتابی در راهبرد افغانستان وجود دارد؟

بین ایران و افغانستان در حوزه آب هیرمند هیچ مشکلی وجود ندارد؛ هر دو کشور متعهد به معاهده ۱۳۵۱ هستند که میان دو کشور به امضا رسیده و مراحل قانونی خود را در دو کشور طی کرده است. معاهده سال ۱۳۵۱ نافذ است و هر دو کشور به مفاد این معاهده پایبند هستند. مشکل اصلی این است که در سطح منطقه و در دنیا موضوع تغییر اقلیم، بالارفتن حجم استفاده از آب و کاهش بارندگی مطرح است. زندگی ۵۰،۴۰ سال قبل با زندگی امروز اصلا قابل مقایسه نیست. پروژه‌های شهرسازی، کشاورزی، صنعتی توسعه‌یافته نیاز به آب را چند صد برابر بیشتر کرده؛ در مقابل میزان بارندگی خیلی کمتر شده است. اقلیم هم به‌گونه‌ای تغییر کرده که زمستان امروز با زمستان دوره نوجوانی و جوانی ما تفاوت دارد. آن زمان کوه‌ها پر از برف و یخ بود و تا ماه سوم بهار این وضعیت ادامه داشت؛ این وضعیت شهرها بود و روستاها خیلی بدتر بود. اما سالیان درازی است که این وضعیت مشاهده نمی‌شود و منبع تأمین آب رودخانه‌ها برف است که گاه در خود زمستان ذوب می‌شود. افغانستان نه‌تنها به معاهده و حق جمهوری اسلامی ایران توجه دارد، بلکه نظر به گرفتاری افغانستان در چهار دهه حتی نتوانسته خودش هم از این آب به‌طور مناسب استفاده کند. بر اثر جنگ‌ها سیستم آبیاری ما صدمه دیده و پروژه‌های جدیدی راه‌اندازی نشده و کشاورزان ما مجبور به مهاجرت به کشورهای متعدد شده‌اند. افغانستان حتی به صورت سنتی هم از آب نتوانسته استفاده کند؛ در نتیجه همه آب‌های افغانستان به کشورهای همسایه رفته است. اگر موضوع کم‌آبی مطرح است باید دلیل آن را در جای دیگری جست‌وجو کنیم نه در مدیریت افغانستان بر منابع آب و تصرف بر منابع آب.

با توجه به اینکه افغانستان در موضوع آب، موضع بالادستی دارد؛ آیا به راهکارهای عملیاتی مشترک در این حوزه اندیشیده‌اید تا ایالت نیمروز در افغانستان و استان سیستان‌وبلوچستان ایران از آن بهره‌مند شوند؟

به دنبال سفر دکتر ظریف و مذاکرات سودمند ایشان با مقامات افغانستانی، میان دو کشور توافق شد که پنج کمیته مشترک بین دو کشور تشکیل شود؛ این کمیته‌ها همه عرصه‌های همکاری را دربر گرفته‌اند و یکی از این کمیته‌ها، کمیته آب است. این کمیته‌ها در کابل و تهران به طور متناوب جلسه دارند تا به توافق نهایی برسند. این توافقات نهایی پنج کمیته در نهایت به سند جامع همکاری بلندمدت میان دو کشور تبدیل می‌شود. این جلسات کمیته‌های مشترک شروع شده است. در خرداد ماه امسال جلساتی در تهران داشتیم که حدود یک ماه این نشست در کابل برگزار شد و نشست سوم قرار است در تهران برگزار شود. این جلسات در فضایی صمیمی برگزار می‌شوند و نکات مورد بحث، کارشناسی می‌شود. اراده همکاری بین دو کشور موجود است و امیدواریم دو طرف به توافق مورد رضایت با همدیگر برسند.

یکی از مسائلی که در بین افکار عمومی مطرح است این است که به دلیل کشت مزارع خشخاش آب بیشتری مورد استفاده قرار می‌گیرد. به طوری که مردم سیستان به دلیل کم‌آبی مجبور به کوچ شده‌اند. چرا افغانستان منافع کوتاه‌مدت را انتخاب می‌کند؛ ارزش‌افزوده و میزان خسارت این راهکار را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

ما متاثر هستیم از آسیبی که به محیط زیست منطقه وارد شده است. ولی این آسیب همان‌گونه که متوجه اهالی عزیز سیستان‌وبلوچستان است، در آن طرف مرز هم شرایط بهتر از این نیست. دولت افغانستان در چند دهه اخیر وضعیت نامناسبی داشته است. اگرچه من متخصص کشاورزی نیستم ولی تا آنجا که می‌دانم مزارع خشخاش کمترین نیاز را به مصرف آب دارند. یکی از عواملی که مردم به کشت خشخاش روی می‌آورند گذشته از مسائل امنیتی و جنگ تحمیلی این است که این گیاه کمترین آب را مصرف می‌کند؛ در شرایطی که خشک‌سالی بیداد می‌کند، این را یکی از گزینه‌های در دسترس می‌دانند که آب کمتری مصرف می‌کند.

به‌هرحال خشخاش ارزش‌افزوده‌ای برای مردم افغانستان دارد و آسیب‌هایی برای منطقه به‌خصوص ایران.

این بحث جداگانه‌ای است؛ قاچاق مواد مخدر ده‌ها میلیارد دلار سود دارد که مقدار بسیار ناچیزی از آن به کشاورزان افغانستان می‌رسد. مشکل در کاشت خشخاش نیست بلکه مشکل آن است که با ابزار صنعتی به مواد مخدر خطرناک تبدیل می‌شود. طبیعی است که در این مسائل افغانستان هیچ نقشی ندارد. افغانستان کشور محاط به خشکی است و ابزار صنعتی تبدیل این کشت، به محصولات صنعتی مخدر را ندارد. این مواد و صنایع شیمی در افغانستان تولید نمی‌شود. این از دریاها و اقیانوس‌ها و کشورهای متعدد گذشته و به افغانستان می‌رسد. مسئولیت این مسئله متوجه جوامع بین‌المللی است که چطور می‌گذارند این مواد تولید شود.

افغانستان معذوریت‌ها و مشکلات خود را دارد و این مشکلات از دید هیچ‌کس پوشیده نیست. چطور این کشورها که در طول و عرض این مسیرها قرار دارند، می‌گذارند وضعیت به اینجا برسد. ما کشورهایی را می‌بینیم که از نقطه‌نظر علمی، اقتصادی، ساختاری و سازمان‌های امنیتی مشکلی ندارند؛ ولی نتوانسته‌اند موضوع اعتیاد را کنترل کنند. اگر در بازار تقاضا نباشد، این مشکلات برطرف می‌شوند. افغانستان در فراورده‌های خشخاش نقشی ندارد و دولت افغانستان با تمام قدرت برای مبارزه با مواد مخدر آماده است؛ ولی اگر تلاش‌های همگانی نباشد، به نتیجه نخواهد رسید.

به نظر می‌رسد این گفته خیلی آرمان‌گرایانه است که بگوییم اعتیاد به‌طور صددرصد ریشه‌کن شود تا کشت محصولات ممنوع هم از بین برود. در حوزه حل مسئله آب در شرق ایران، می‌توان به راهکارهای عملیاتی اندیشید؛ مثلا می‌توان در غرب افغانستان چغندرقند کاشت و کارخانه‌های قند ایران در شرق که به دلیل کمبود آب با حداقل ظرفیت کار می‌کنند، فعال شود؛ آیا به این راهکارهای عملیاتی فکر می‌کنید؟

ادامه در صفحه ۷

آینه دیروز

۹ سال پیش در چنین روزی

کیهان

● مقام معظم رهبری در دیدار رئیس‌جمهور اکوادور: روحیه خستگی‌ناپذیر رؤسای‌جمهور ایران و اکوادور زمینه پیشرفت دو کشور است

● قضاوی، قائم‌مقام بانک مرکزی، اعلام کرد: پیش‌بینی رشد اقتصادی هفت‌درصدی برای سال جاری

● طنطاوی، رئیس دانشگاه الازهر مصر: حاضرم در دفترم از شیمون پرز استقبال کنم

● حسینی، معاون وزیر مسکن، خبر داد: ساخت ۵۰ هزار واحد مسکونی در شهر جدید پرند

● حدادعادل، رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس: از فضای فرهنگی حاکم بر ورزش متأسفم

اعتماد

● دیدار مقام معظم رهبری با رئیس‌جمهور اکوادور: جمهوری اسلامی معتقد به درگیری و نزاع نیست

● مهدی کروبی، دبیرکل حزب اعتماد ملی: ۲۰ آذر آخرین فرصت من برای اعلام کاندیداتوری افراد است

● متکی، وزیر خارجه: شورای امنیت هیچ‌وقت خط قرمز ما نبود

● مظاهری، رئیس‌کل سابق بانک مرکزی: تبدیل ذخایر ارزی به طلا خدمت به مملکت نیست

● محمدنبی حبیبی، دبیرکل حزب مؤتلفه، اعلام کرد: حزب مؤتلفه اسلامی در انتخابات ریاست‌جمهوری «بلاشرط» عمل می‌کند

● لنکرانی، وزیر بهداشت: استیضاحم قابل توجیه نیست

● عسگراولادی، قائم‌مقام دبیرکل مؤتلفه: احمدی‌نژاد تنها کاندیدا نیست

● توکلی، نماینده مجلس: برخی برای استفاده از حساب ذخیره ارزی حریص هستند

ایران

● مقام معظم رهبری: رژیم بی‌آبروی صهیونیستی از همیشه روسیاه‌تر و برخی رژیم‌های عربی نیز در این امتحان عجیب بازنده تتمه آبروی نداشته خودند

● علی مطهری، نماینده مجلس: اغلب نماینده‌ها از رانت دانشگاه آزاد استفاده کرده‌اند

● کریمی‌قدوسی، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی: استیضاح مکرر وزیران به‌خاطر نزدیکی انتخابات ریاست‌جمهوری است

● احمد توکلی، عضو اصولگرایان تحول‌خواه: مبنای دولت ائتلافی، سهم‌خواهی و کشمکش‌های سیاسی است

● کاظم جلالی، مخبر کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی: پاسخ نامه نمایندگان آمریکا، به لاریجانی بستگی دارد

● ترکان، معاون وزیر نفت، خبر داد: ۱۶ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری نفتی تا سال آینده

آفتاب

● آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی: چه کم داریم که جزء مرفه‌ترین مردم دنیا نیستیم؟

● لاریجانی، رئیس مجلس، در دیدار با رئیس‌جمهور اکوادور: جمهوری اسلامی حاصل ایثارگری‌ها و مبارزات مردمی در گذشته است

● باراک اوباما: در برابر ایران به دیپلماسی مستقیم اما قاطع نیاز داریم!

● علاءالدین بروجردی، رئیس کمیسیون امنیت ملی: در صورت عدم قاطعیت پاکستان در برخورد با تروریست‌ها، مجبوریم چاره‌ای دیگر بیندیشیم

● کروبی، دبیرکل حزب اعتماد ملی: آسایش مردم بهترین معروف است و گرانی بدترین منکر

● نعمت‌زاده، معاون سابق وزیر نفت: استعفا ندادم؛ با تصمیم بزرگان برکنار شدم

● قضاوی، قائم‌مقام بانک مرکزی: خزانه دولت کفاف پرداخت نقدی یارانه‌ها را می‌دهد

اطلاعات

● مقام معظم رهبری در دیدار با رئیس‌جمهور اکوادور: رهایی ملت‌های خسته از سلطه، نیازمند رهبران شجاع است

● احمدی‌نژاد: سینمای اجتماعی می‌تواند پرچم‌دار مبارزه با ظلم باشد

● آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی: نقش بخش خصوصی در اجرای سریع‌تر طرح‌های عمرانی اهمیت دارد

● باراک اوباما: حاضر به مذاکره مستقیم با ایران هستیم

● لاریجانی، رئیس مجلس: ایجاد مشکلات بر سر راه دانش هسته‌ای ایران صرفا با انگیزه سیاسی است

● قشقاوی، سخنگوی وزارت خارجه: اوباما اصل تعادل را در پیش بگیرد

● داوودی، معاون‌اول احمدی‌نژاد: همکاری با یونیدو زمینه‌ساز امنیت است

جمهوری اسلامی

● مقام معظم رهبری: ایستادگی کشورها بر حقوق و منافع ملت خود تنها راه پیشرفت است

● آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی: بخش خصوصی دنیا روی دانشگاه آزاد حساب ویژه باز کرده است

● سعید حسامی، مدیرعامل شرکت هواپیمایی: ناوگان هما را در شرایط تحریم توسعه دادیم

● سلطانیه، نماینده دائم ایران در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی: سیاست تهدید و تحریم آمریکا در برابر پرونده هسته‌ای ایران شکست‌خورده است